

KULTA PĒDĀS

BEXY CAMERON

**CULT
FOLLOWING**

MY ESCAPE AND RETURN TO
THE CHILDREN OF GOD

BEKSIJA KAMERONA

KULTA PĒDĀS

MANA BĒGŠANA NO KULTA «DIEVA BĒRNI»
UN ATGRIEŠANĀS TAJĀ

No angļu valodas tulkojis
Andris Smilgdrīvs

821.111(73)-94
Ka 326

Bexy Cameron

CULT FOLLOWING: My Escape and Return to The Children of God

Copyright © Bexy Cameron, 2021

Published by arrangement with Rachel Mills Literary Ltd & 42 M & P Ltd.

Cover photo by Nike Ritter (photograph "Sundown Hair").

Autor photograph by Rankin.

All rights reserved.

Beksija Kamerona

KULTA PĒDĀS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA

Projekta vadītāja *Meldra Āboliņa*

Redaktore *Elīna Vendija Ribena*

Korektores *Evija Stikute, Zinta Stikute*

Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA,

K. Valdemāra iela 6, Rīga, LV-1010. R-497.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana

vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.

Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Tulkojums latviešu valodā, Andris Smilgdrīvs, 2022

© Izdevums, literārā apdare, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2022

ISBN 978-9934-31-056-0

*Šī grāmata ir veltījums visiem bērniem,
ar kuriem kopā es uzaugu.*

*Tiem, kas ir uzplaukuši, tiem, kas joprojām ir traumēti,
tiem, kas ir "izsītušies", un tām brīnišķīgajām dvēselēm,
kurām šī pasaule un visas šīs sāpes vairs nebija paciešamas.*

Tiksimies otrā pusē.

Saturs

Prologs. Stāsti man visu: piecpadsmit gadus vēlāk	9
1. Praviēši-plēsoņas: 1968	12
2. Vienkāršs jautājums: divpadsmit gadus vēlāk	24
3. Es nevaru paelpot: septiņus gadus agrāk	44
4. Fūrumāte un Mamačita: piecpadsmit gadus vēlāk	66
5. Klusie jēriņi: piecus gadus agrāk	95
6. “Divpadsmit ciltis” – aizvestie bērni: piecpadsmit gadus vēlāk	124
7. Čuksts tumsā: piecus gadus vēlāk	149
8. Taksona un kosmos: piecpadsmit gadus vēlāk	162
9. Ko mums vajag? Četrus gadus agrāk	183
10. Viņi uzvarēja, viņa aizbrauca: trīs gadus agrāk	199
11. Holivudiskas atvadas: piecpadsmit gadus vēlāk	218
12. Melns uz balta: trīs gadus agrāk	229
13. Neko nepiedot: sešpadsmit gadus vēlāk	236
14. Martina un Lindas pazušana: 1972	250
15. Krāsainie sapņu svārki un Deju pavēlnieks	259

16. Seksa kulta meiča: divus gadus agrāk	280
17. Torņi: astoņpadsmit gadus vēlāk	294
18. Aiziešana: nultais gads	318
19. Nekāda rančo nav: astoņpadsmit gadus vēlāk	326
20. Viss: deviņpadsmit gadus vēlāk	352
Pateicības	366

Stāsti man visu: piecpadsmi gadus vēlāk

– Lūdzu, stāsti man visu!

Esmu dzirdējusi šo frāzi krogos, mājas ballītēs četros no rīta, darbā pie sava rakstāmgalda. Esmu to dzirdējusi gan no draugiem, gan pilnīgiem svešiniekiem. Tā ir izskanējusi līdzjutīgi, nepacietīgi, aizrautīgi, nopietni vai pat labvēlīgi.

“Stāsti man visu” atskan, kad cilvēki uzzina, ka es esmu “sekса kulta meičа”.

Un tādēļ arī es atrodos šajā mašīnā, šeit, zem Arizonas zvaigžņotajām debesīm, piecpadsmi gadus pēc aiziešanas no “Dieva bērniem”. Tieši tas mani ir atvedis uz šo plašo tuksneša strēli, tieši tādēļ šeit atdziestot tikšļ mašīnas motors un blakus aizmigusi miegā viegli šņāc mana draudzene un kolēģe – kinematogrāfiste Sofī. Tieši tas man ir licis pamest manas Londonas mājas, manus brāļus un māsas un savu darbu, lai no jauna pievienotos reliģisku kopienu un kultu pasaulei.

Vārdi “stāsti man visu” momentā izraisa smadzenēs neapaturamu reakciju, atmiņu eksploziju, savukārt fiziski es kļūstu tukša un mēma. Ne tādēļ, ka man būtu bail atklāt citiem šo tumsu, savu vēsturi, vai tādēļ, ka šajā brīdī jūsu priekšstats par mani *varētu* pilnīgi mainīties. Tas ir tāpēc, ka patērzēšanai krogā, rītam pēc ballītes vai sarunai pie krūzītes karsta dzēriena darbā nepietiek telpas, laika vai dziļuma, lai varētu izstāstīt

“visu”. Apstākļi, kādos es uzaugu, bija vienlīdz banāli un neticami, traumatiski un *man pašai* ikdienišķi, kompleksi un kontrolēti. Un, *kas zina*, varbūt es nupat aprakstīju “pieaugšanu” vispār, varbūt mūsu bērnībā ir vairāk kopēja, nekā mēs nojaušam.

Un, neskatoties uz to, ka esmu sasniegusi vairāk, nekā spēju iztēloties, kopš brīža, kad piecpadsmit gadu vecumā izgāju pa kulta vārtiem, es joprojām jūtos kā viltvārde. Iespējams, tagad pat vairāk nekā jebkad. Sēžot šeit, piectūkstoš jūdžu no mājām, pēc četriem ceļojuma mēnešiem un pievienošanās jogu kopienai, armagedonistu ciltim un Sedonas kosmologu pulciņam, pēc cīņas ar saviem dēmoni un sevi pašu šis ceļojums nebūt nešķiet galā.

Tātad, ja gribētu piecās minūtēs “izstāstītu visu”, ar ko gan es *varētu* sākt, lai izskaidrotu, kā bija uzaugt “sekса kultā”?

Vai vēlaties dzirdēt par jauniešu paaudzi, kas Vjetnamas kara iespaidā patiesi ticēja, ka drīz pienāks pasaules gals? Vai par viņu harismātisko vadoni, kas piešķīra viņu dzīvei jēgu, izglāba no ģimenēm, kurās tie neiederējās, no narkotiku atkarības vai varbūt vienkārši no ikdienas šausmām, kas jāpiedzīvo, nākot no vidusšķiras un esot *normālam*?

Vai varbūt vēlaties dzirdēt par manu eksorcismu? Par to, kā mammas kļuva par apgarotām Jēzus prostitutām? Par maniem vecākiem, kas uzstājās visos Apvienotās Karalistes un arī daudzos ārzemju ziņu kanālos, aizstāvot grupu, kas bija vardarbīgi izturējusies pret tūkstošiem bērnu? Vai varbūt jūs drīzāk dzirdētu par vasarām, kad es Āfrikā kopā ar brāļiem skraidīju apkārt kā mežoņu bērns? Par karstajām, karstajām dienām Indijā, kad es snaudu uz aukstajām grīdām un bija sajūta, ka esam gluži parasta ģimene? Vai varbūt būtu noderīgi uzzināt, ka, ņemot vērā kopējo kulta situāciju, var uzskatīt, ka bērnībā es biju “laimes luteklīte”, ka mēs ar māsām spriedām, kā mums ir paveicies, jo “*mūsu tēvs nav pedofils*”?

Vai jebkas no tā jums tiešām palīdzēs labāk saprast, kas es esmu un kāda bija tā pasaule, kurā es uzaugu? Protams, pa kripatai no tā visa jūs jau salasītu. Taču šādas no konteksta izrautas druskas varētu jūs attālināt gan no manis pašas, gan tā, ko šāds stāsts var mums atklāt par cilvēka pamatvajadzībām – piederības un mērķa sajūtu, par to, kā pārdzīvot bērnību, par dāvanām, ko mums var pasniegt traumas, un kādā brīdī varbūt arī par to, ko mēs... ko *es* varu uzzināt par piedošanu.

Manas rokas balstās uz pavisam reāla mašīnas priekšējā paneļa, uz kura esmu tik daudz balstījusies šī pavisam reālā Amerikas piedzīvojuma laikā, un tomēr es īsti netieku gudra, kā *tas viss* ir atvedis mani *šeit*. Protams, es saprotu, ka daļēji tas ir tāpēc, lai mēģinātu izprast savus vecākus, lai atšķetinātu savu sarežģīto vēsturi kultūrā, kas ir nodarījis tik lielu postu, un kaut nedaudz pietuvotos “savai patiesībai”, bet tik un tā, sēžot šeit, tā liekas diezgan ārprātīga ideja.

Es labprāt liktu jums noticēt, ka esmu cīnītāja, kas pieceļas no kulta pelniem, vai varonis, kas atriebjas par pagātnes netaisnībām, vai filmas režisors ar konkrētu filmēšanas plānu. Pietiktu pat ar to, ja jūs domātu, ka esmu objektīva, spējīga bez sagrozīšanas atspoguļot to, ko es redzu vai piedzīvoju, vai atklāt savus noslēpumus. Bet, patiesību sakot, man nav ne jausmas, ko es te daru.

Motors tikšķ aizvien lēnāk, benzīna smārds pagaist, un manas domas izraujas no mašīnas priekšējā sēdekļa. Es paceļos pāri sev, pāri tukšnesī noparkotajai mašīnai, lidoju aizvien augstāk un augstāk, līdz mans *Ford* kemperis kļūst par niecīgu punktiņu masīvā tukšuma izplatījumā. Nezināmajā. Ir tāda sajūta, ka šī mašīna ir vedusi mani cauri laikam, telpai, traumām un dziedināšanai. Mašīna, kas ir mani spārnī šajā ceļā uz drāmām un neveiksmēm, pie metamfetamīna brūvētājiem, mūkiem un pasaules galu sludinošiem ziepju ražotājiem.

Un tas viss, cerot, ka ceļojuma beigās es varēšu jums izstāstīt *visu*.

Pravieši-plēsoņas: 1968

Viņš bija pravietis.

Viņš bija pedofils.

Viņš bija diktators.

Viņš bija Opi.

Deivids Bergs. Tētis. Tēvs Dāvids, Mozus Dāvids. Ķēniņš... Tie ir daži no vārdiem, kuros mēdza dēvēt cilvēku, kas vadīja “Dieva bērnus” – kultu, kura kopienā es piedzimu un dzīvoju līdz piecpadsmit gadu vecumam. Līdz pat tiņu gadiem man nebija ne jausmas, kā viņš izskatās. Mēs, bērni, saucām viņu par Opi. Viņa identitāte tika turēta tādā slepenībā, ka bērniībā fotogrāfiju vietā mums tika rādīti tikai attēli – komiksi. Gluži kā diktatūrā, kuru pārrauga un izriko kāds virskungs, kam nedrīkst pieskarties vai skatīt savām acīm. Ik dienas mēs lasījām kādu jaunu viņa rakstu. Itin viss viņa darītais tika iegrāmatots. Viņa sapņi. Izteicieni. Vēdera izeja. Jā, tika piefiksēts arī, kad un kā viņš atvieglotās, un mums tas bija jālasa.

Atskatoties uz to laiku pieaugušā acīm, es viņā saskatu dogmatisku, seksuāli motivētu, balamutīgu, narcistisku, samaitātu un bīstamu pervertu. Man kā bērnam viņš šķita visspēcīgs, mulsinošs, taču arī garlaicīgs kā zivij ūdens: Bergs bija mūsu

ikdiena, mūsu vide, taču viņa nestabilais prāts acumirkli varēja mainīt mūsu dzīvi. Izprast šo cilvēku nav viegli. Viņš nebija tāds smukulītis kā Čārlzs Mensons vai pat Deivids Korešs. Viņš bija 1919. gadā dzimis vīrs ar sirmiemi, visai plāniem matiem un iekritušām acīm, kuram kaut kādā veidā bija izdevies pārlicināt ļaužu tūkstošus pamest visu un viņam sekot. To skaitā bija kāda sieviete no sīka ciematiņa Derbišīrā un kāds vīrs no piekrastes pilsētiņas Kentā. *Mani vecāki*. Bez viņa tie nebūtu apprecējušies. Ja ne viņš, diezin vai es būtu nākusi pasaulē.

Man zināmais stāsts par Deividu Bergu bija viņa paša safabricēts, viņa paša rokas smalki un rūpīgi pierakstīts. Ņemot vērā to, cik lielā mērā šis sūdabralis ir sagandējis manu bērnību, man riebjas veltīt viņam savu laiku. Taču, rakņājoties savā un savu vecāku pagātnē, nākas atgriezties pie pirmavotiem, un tas nozīmē – pie viņa. Lai izprastu vecākus un pēcāk arī sevi, man jāmēģina aptvert, kā vienam paputējušam sludinātājam ar acīmredzamām novirzēm izdevās iedvesmot vispasaules kustību, kuras biedru skaits vienā brīdī sasniedza divdesmit piecus tūkstošus.

Jādomā, ka pats galvenais, ko es mēģinu saprast, ir: kā Deividam Bergam izdevās “apkāst” manus vecākus?

Šis ceļojums un reizē arī stāsts sākas ilgi pirms manas dzimšanas, un, kaut arī tas nav manu vecāku stāsts un pilnīgi noteikti nav arī Deivida Berga stāsts, tas ir šī visa sākums, patīk tas man vai ne. Bērnībā man mācīja, ka tas bijis mūsu radišanas brīdis, mūsu pasaules sākums. 60. gadu beigās neapšaubāmi bija lielu pārmaiņu laiks, un tajā laika posmā dzima daudzi kultūri.

Pirms dažiem gadiem es Londonā apmeklēju izstādi *Revolūcija*. Vēlējos paraudzīties uz šo desmitgadi ar svaigu aci. Es acumirkli tiku iesūkta dziesmu tekstu, kustību un mainīgu kultūras paradigmu pasaulē. Boba Dilana dzeja, rasu nemieru

fotogrāfijas un dziesma “*Eve of Destruction*”, kas līdztekus izstādes komentāram skanēja man austiņās, uzjundīja spilgtas emocijas. Nost ar valdību! Prom no konveijeriem! Sacelsimies pret pagātņi! Pat ar savu priekšvēsturi es sajutos uzrunāta. Uz sienām zibēja kadri no Vudstokas festivāla, žurnālisti un tūristi dirnēja uz zvilņiem, pusgadsimtu vēlāk ļaujoties tālaika revolucionārajai gaisotnei, vai tas būtu Džimijs Hendrikss uz centrālās skatuves, kaili hipiji transam līdzīgā stāvoklī vai Dženisa Džoplina, kas mūzikā izkļiedz savu sāpi. Iejūtoties izstādes atmosfērā, nevilšus ļāvos pārmaiņu katalītiskajam strāvojumam.

Iedomājieties, ko nozīmēja to piedzīvot! Iedomājieties, ko nozīmēja uzaugt Anglijas laukos divu bērnu ģimenē, būt vietējās baznīcas draudzē, apmeklēt zēnu vai meiteņu skolu uz šo pārmaiņu kontrastējošā fona. Vai arī iztēlojieties sevi uzaugam Amerikas vidienē 50. gadu vidū, kur valdīja reklāmistu iepotētais ģimenes mājas ideāls, kas pēckara laikā noteica *visu*, kas *visur* lika “staigāt pa dziedziņu”.

Un tad pēkšņi... Vjetnama. Pilsoņu tiesības. Sieviešu tiesības. Seksuālā revolūcija. Kontrakultūras iespaidā dzima jauna paaudze, kuru satrauca netaisnīgums un stimulēja psihodēlija. Kā sēnes pēc lietus Kalifornijā parādījās LSD cehi, apgādājot jauniešus, kas daudz vairāk vēlējās milēt savu tuvāko nekā bombardēt svešas zemes. Mīlestība un miers tika pārvērsti ieročos. Alens Ginsbergs iedvesmoja jauna veida nemierus – karu par mieru –, jaunieši bruņojās ar dumpīgiem uzvedumiem un puķu bumbām. Jaunā Abija Hofmane paziņoja: “Ziedošā revolūcija (*Flower power*) ir uzplaukusi visos valsts stūros. Tā nenovītis.” Revolūcija brieda un nobrieda.

Tā bija paaudze, kas pieprasīja izmaiņas. Manu vecāku gadījumā šīs izmaiņas politiskā plāksnē gan vietējā, gan globālā līmenī nenotika pietiekami ātri. Tādēļ, nonākot aci pret aci ar izmaiņām, pēc kurām tie ilgojās, mani vecāki tās ne vien

pieņēma, bet arī bija gatavi to vārdā atsacīties no savas līdzsīnējās dzīves, identitātes un emocionālās piesaistes. Pat zinot, ar ko tas beidzās vēlāk, es daļēji saprotu un respektēju savu vecāku tālaika lēmumus. Dumpīgums, ideoloģija, jauneklīgā degsme visam uzgriezt muguru. Tieši uz šīs garīgās atmodas fona arī uzrodas “Dieva bērnu” vadonis, parādoties Hantingtonbīčas smiltīs, dumpiniecisku skatienu pavadīts.

Hantigtonbīča Dienvidkalifornijā līdzinājās Heitešberijai Sanfrancisko. Tā bija kontrakultūras, narkotiku, garu matu, saules un brīvās mīlestības epicentrs, un tieši tur Deivids Bergs sāka sludināt hipijiem, un pamazām dzima “Dieva bērni”. *Mūsu Radīšana. Mūsu Liels Sprādziens*. Bērnbā mums par šo brīdi stāstīja, līdzīgi kā citiem bērniem stāstīja par Ziemassvētku vecīti. Tas tika atspoguļots kā patiesi maģisks brīdis, un mēs to tā arī uztvērām. Iztēlojieties pusmūža vīru ar gaišiem matiem un gaišu bārdu pludmalē izdalām sviestmaizes ar zemesriekstu sviestu un ievārijumu. Spilgta saule, sālais jūras gaiss un tāda kā Kristus atblāzma. Dienu pēc dienas hipiji atgriezās šai vietā, un drīz vien sāka veidoties garmatainu atkritēju un vienpatņu draudze. Šis stāsts par “Dieva bērnu” rašanos ir traktējams caur revizionisma un sabiedrisko attiecību prizmu. Tieši šo stāstu man mēdza stāstīt bērnbā. Dižena vīra dižēnā vīzija, organiska kustības izšķīlšanās pasaulē, kas bija gatava pārmaiņām.

Un tā noteikti ir *viena* no versijām. Taču nebūt ne vienīgā.

To varētu salīdzināt ar gleznu, kas visu mūžu karājusies acu priekšā, kurā pazīstat katru otas triepienu, katru svītriņu un krāsas toni, līdz sasniedzat noteiktu vecumu vai vienkārši pienāk kāds brīdis, kad rodas nepārvarama vēlme noskrāpēt audekla virskārtu, jo, iespējams, kaut kas šajā gleznā neizskatās īsti pareizi. Paskrāpējot vienā stūrī, atklājas, ka apakšā ir kas cits. Dažas krāsas var sakrist, šur tur var pārklāties atsevišķas līnijas, taču gleznas būtība mainās. Jūs turpināt skrāpēt, līdz

tā atklājas pilnībā. Draudīga. Neglīta. Jūs skrāpējat, līdz nolūst nags. Taču nu beidzot viss nostājas savās vietās.

Lai izprastu, kā iesākas dažādas kustības, jo īpaši tik dumpīgas un potenciāli ekstrēmas kā šī, nepietiek tikai ar dotās situācijas kontekstu. Ir jāizprot arī tās līdera konteksts, dažādu komponentu kopums, kas padara to tik jaudīgu un varenu. Kādu vajadzību šī grupa ļāva apmierināt tādiem ļaudīm kā mani vecāki? Un “Dieva bērnu” gadījumā – kādu Deivida Berga vajadzību, iekāri vai mērķi piepildīja *šī grupa*?

Deivids Brants Bergs piedzima 1919. gadā ceļojošo evaņģēlistu Hjālmera Emanuēla Berga un Virdžīnijas Lī Brantas ģimenē. Lielāko ietekmi uz Dāvidu atstāja viņa māte. Nedaudz piedomājot, manā iztēlē uznirst kādā Hičkoka filmā atspoguļotās attiecības starp māti un dēlu: visu kontrolējoša māte, Oidipa komplekss, šķebinoša līdzatkarība, auglīga vide psihopātiem. Taču šim stāstam patiesībā nav nepieciešamas šādas “rozīnītes” (lai gan kādā no daudzajiem stāstiem, kurus mums bērībā mēdza lasīt priekšā, ir viena šāda “rozīnīte”, kur Opis ir sapņojis, ka viņam ir “maigas, bet kvēlas” dzimumattiecības ar viņa mammu).

Virdžīnija bija viena no pirmajām sekmīgajām ceļojošajām evaņģēlistēm Savienotajās Valstīs. Manuprāt, tas ir svarīgi, jo Deividam Bergam viņa kalpoja kā paraugs, uz kuru tiekties šajā pasaulē. Viņa allaž zināja, ka tieši Deivids būs tas, kurš ies viņas pēdās. No trim bērniem Deivids bija viņai vistuvākais. *Īpašais. Izredzētais.* Virdžīnija ceļoja ar lielu pārvietojamu telti, kurā viņa noturēja vērienīgus “atdzimšanas” pasākumus, kurus apmeklēja līdz pat septiņtūkstoš klausītāju. Iedomājieties sevi viņas dēla vietā kopā ar tūkstošiem citu sekotāju noraugāmiešiem uz mammu no raupjajiem koka soliem, apbrīnā vērojot šīs *sievietes* seju uz sasvīdušu, dievbijīgu vīru fona zāģskaidu smaržas

un ķermeņu smārda pavadījumā, kamēr Virdžīnija staro dievišķā spožumā! Kā gan tu varētu *negribēt* lidzināties viņai? Kā gan tu varētu *negribēt* izstarot un atkal uzņemt Visspēcīgā vareņību?

Un tā nu Deivids Bergs uzauga, burtiski uzlūkodams savu māti uz pjedestāla, proti, kanceles. Un, spriežot pēc viņa atmiņām, māte viņam bija sagatavojusi arī pašam savu pjedestālu. Deivids bija mammas īpašais puika, lemts dzīvei “tā Kunga labā” un starmešu gaismā. Viņa nekļūdījās. 30. gadu beigās, kad Deivids jau bija divdesmitgadnieks, viņš pievienojās mātei darbā kā viņas šoferis, kormeistars un asistents. Vēlāk, 50. gados, sāka kalpot pats savā baznīcā ar nosaukumu “Telejas saime”. Un te nu atkal ir divas turpmāko notikumu versijas.

Abās versijās Deivida Berga pastorātam bija īss un neizdevies mūžs.

Pirmā versija. Kalpojot draudzē, kas sastāvēja vienīgi no baltādainajiem amerikāņiem, Deivids Bergs uzaicinājis piedalīties dievkalpojumos vietējos indiāņus. Ciema iedzīvotāji bija sašutuši un nevēlējās tos ielaist baznīcā. Deivids nosauca draudzi par “rasistu baru” un pameta to, dziļi vilies tālaika kristiešu nostājā un Baznīcas sistēmas liekulībā. Saskaņā ar viņa teikto tieši tur meklējami pirmsākumi vīrieša dumpīgajai attieksmei un neslēptajai neuzticībai varas iestādēm. Ilūziju zaudēšana un dumpinieciskums viņā attīstījās tandēmā ar revolūciju, kura jau vīdēja pie apvāršņa un kurai viņš, iespējams, tādējādi bija jau sācis gatavoties. Un tā sākās viņa ceļš.

Šī versija lieliski iederas stāstījumā par Dievidu Bergu kā vienkāršo ļaužu aizstāvi, “izstumto” ar stingriem principiem, kas bija tik nelokāmi, ka lika pamest baznīcu un *it visu*, kā labā viņš bija strādājis un pēc kā bija tiecies visu mūžu. Tas Dievidu padarīja par varoni un paraugu hipiju acīs: ja jau sanāca viņam, var izdoties arī mums!

Otrā versija (ko vairāk atbalsta viņa ģimenes locekļi, kuri paši tur bija klāt). Deivids Bergs nepameta draudzi paštaisnu dusmu lēkmes dēļ. Tam nebija nekāda sakara nedz ar rasi, nedz dumpiniecisku attieksmi. Viņš tika padzīts no draudzes par stāšanos dzimumsakaros ar vienu no baznīcas darbiniecēm. Es domāju, ka tas būtu jāuztver kā priekšvēstnesis visam turpmākajam, gluži kā tāds psihopāta bērnības dārzā uziets kaķēna skelets. Savu noslieču vadīts, šis cilvēks spēja pārrakstīt vēsturi, lai tā kalpotu paša vajadzībām, un seksuālo iekāri nostādīja augstāk par “darbu tā Kunga labā”. Manās acīs tas liecina par to, cik saēsts viņš bija vēl pirms grupas dibināšanas un ka, ne jau kļūdams par mesiānisku līderi, viņš ļāva varai sevi samaitāt, bet, iespējams, tāds bija jau no paša sākuma.

Un tā nu es turpinu skrāpēt.

Pienākot 20. gadsimta 60. gadiem, Deividam Bergam un viņa sievai Džeinai bija jau vairāki bērni un viņi bija nodibinājuši ceļojošu kristiešu grupu “Tīņi Kristum”. Deivids nebija nekāds pludmalē aurojošs vientuļnieks, kas, izdalīdams maizītes ar zemesriekstu sviestu, sludina gaidāmo pasaules galu. Viņu pavadīja hipiji, un viņi bija skaisti. *Tie bija viņa bērni*. Hantingtonbīčas pludmalē tie ierīkoja misiju, kuru sauca “Bāka”, un tur vilinoši stāstīja par mīlestību, piederību, nokļūšanu debesīs un to, kā atrast dzīves mērķi. Šajā laikā Deivids Bergs pamazām pārtop Tēvā Deividā. Viņš atsakās no uzvalka, ģērbjas kā hipijs, izaudzē garus matus un bārdu, kā arī maina sprediķošanas stilu, sludinot pret pastāvošo varu jeb “sistēmu”, terminu, ar ko tolaik apzīmēja ļaunās varas struktūras, kas apspiež masas, kontrolē pasaules ekonomiku un uzkurina karus.

Es mēģinu iztēloties sevi šai pludmalē 60. gados. Iespējams, pēdējo reizi esmu bijusi savās priekšpilsētas mājās toreiz, kad pamatīgi sakašķējos par Niksonu, varbūt esmu vienkārši pārgurusi no visas tās jāšanās, kas ik dienas jāpiedzīvo šai pasaulē.

Es nokožu kumosu skābi saldās sviestmaizes, lētā baltmaize aizķepē manu zobu spraugas, kamēr blakus kāds mātišķā mai-gumā runā par *manu* dzīvi, *maniem* mērķiem. Iedomājos, ka saskaros ar šo maigumu, atskurbdama no LSD (vai vienkārši pēc jestrās nakts uzdzīves, kad jūtos sagurusi). Varbūt tieši iepriekšējā dienā biju pati sev vaicājusi, kāda vispār ir dzīves vai JEBKĀ jēga. Un nu kāds man piedāvā jaunu ceļu.

Iespējams, labāku ceļu.

Deivids Bergs klāstīja “Bākas” hipijiem, ka viņi ir gluži kā Kristus divpadsmit apustuļi, kuri taču arī bija atkritēji un atstumtie. Viņš piešķīra to statusam jēgu. To laiku iezīmēja pre-testības gars, un Deivids saprata, kā to izmantot, ievirzīdams jauniešu vēlmi dumpoties un protestēt sev vēlamās sliedēs. Viņš izmantoja un sagrozīja Rakstu pantus, lai pamatotu aicinājumus sekot Kungam un tādējādi *viņam*. “Izvilkusi laivas krastā, tie pameta visu un sekoja viņam.”¹

Lai izveidotos spēcīga kustība, ir būtiski panākt, ka sekotāji apliecina savu gatavību turēt tās intereses pāri *visam*. Lai kļūtu par pilnvērtīgu kustības locekli un vienlaikus palīdzētu Deividam Bergam īstenot viņa plānus, bija jāsaka ardievas savam tēvam, mātei, darbam, mājai, zemei un visām savām sociālajām saitēm. Galu galā to taču skaidri pieprasa arī Bībele: “Tāpat neviens no jums, kas neatteiksies no visa, kas tam pieder, nevar būt mans māceklis.”² Tieši šādu izaicinājumu Deivids Bergs un viņa “Tiņi Kristum” meta pārējiem hipijiem Hantingtonbīčā: “Nāciet, pametiet visu un sekojiet Kristum!” Savā ziņā daudzi no viņiem to bija jau sākuši, bija spēruši pirmo soli. Viņi jau bija atstājuši savu ģimeni, darbu, mājas. Atlika tikai nedaudz pamainīt motivāciju un panākt, lai viņi to darītu Jēzus dēļ.

Savukārt, lai apliecinātu, ka jūsu ticība ir patiesa un visi esat vienā klubiņā, vai var būt kas reālāks un pārliecinošāks kā

¹ Lūkas evaņģēlijs 5:11.

² Lūkas evaņģēlijs 14:33.

atteikšanās no *visa*? Lai izveidotu kopienu, vai ir iespējams kas vēl reibinošāks par domu, ka visi mācekļi ir maksājuši vienādu iestāšanās maksu?

Un tā mēs nonākam pie mūsu Lielā Sprādziena.

Deivida Berga meita Debora, kurai tai laikā bija divdesmit divi gadi, apraksta šo brīdi kā tēva “lielo iespēju”. Viņa paša vārdiem: “Tā Kunga roka bija sakustējusies!” Bergs to bija gaidījis visu savu mūžu. Četrdesmit deviņu gadu vecumā beidzot ir sītusi viņa stunda, ir pienākusi iespēja pierādīt, ko viņš ir vērts. Turklāt neviltotais naidis pret Baznīcu, valdību un pasauli, kas bija gan pievilusi, gan vilusies Deividā, piešķīra sprediķiem raupji autentisku nokrāsu. Šī cilvēka vārdi tiešām nāca no sirds dziļumiem. Tie bija spēcīgi un pilni kaisles. Rūgtums, ko viņš izjuta pret Baznīcu, sociālās iekārtas un kapitālisma sistēmas noraidīšana, riebums pret vecāku autoritāti – tas viss izkristalizējās viņa Dumpja evaņģēlijā.

Un ar to pietika, lai Deivids Bergs sāktu pats savu revolūciju.

Runājot par sacelšanos, Deivids prasmīgi savija jauniešu uzskatus ar savu ideoloģiju: “Vecāki vēlas, lai bērni sekotu viņu pēdās egoistiskajā kapitālisma ekonomikā, kurā viņi ne vien nobeidz cits citu, bet arī izslaktē veselas tautas... Jauniešiem ir līdz kaklam noriebusies šī pagāniskā, nežēlīgā, mūžam karojošā viltus kristietība. Viņi mēģina atgriezties pie pagātnes mierpilnajām reliģijām, to skaitā senās kristietības, bet vecāki nevēlas to pieļaut. Tad kurš te ir dumpinieks? Ja domājat par dumpošanu pret senču izskatu un ekonomiku, tad īstie dumpinieki ir vecāki!”

“Tīņi Kristum” rindās drīz vien bija vairāki simti jauniešu, un no “Bākas” tie pārcēlās uz kādu lauku rančo. Ticot, ka tuvojas pasaules gals, viņi ik dienas pravietoja un runāja mēlēs. Jaunieši tērpās drānās no maisaudekla, sejas notriepa ar sodrējiem un izgāja ielās, kliegdami: “Vai jums!”, tā brīdinot par gaidāmo pasaules galu. Iztēlojieties sodrēju smārdu savā sejā,

maisauduma izraisīto kairinājumu un niezi, simtiem jaunu, dusmīgu balsu sirsnīgi izkļiedzam apokaliptiskus brīdinājumus! Tas patiešām bija RADIKĀLI. Tas bija nerimtīgas vardarbības un apspiešanas laiks, un Alena Ginsberga un Abijas Hofmanes mācības tika pielāgotas kādam ļoti konkrētam mērķim.

Tuvojās pasaules gals!

Deivids Bergs par saviem sekotājiem runāja ar degsmi un lepnumu: “Šī ir īstā, vienīgā un patiesā revolūcija, kas izdzīvos, jo tā ved uz revolucionāro Dieva un Jēzus Kristus valstību!” Un tā grupu sāka uztvert par Pasaules gala sludinātājiem. Viņi sakāpa mikrobusiņos un devās izplatīt šo evaņģēliju pa visām Savienotajām Valstīm. Deivids bija saorganizējis grupu, ievērodams ar līdera īpašībām apveltītus jauniešus un tos apmācīdams (dēvēdams par saviem arhibīskapiem). Pagāja nieka divi gadi, un grupā bija jau pietiekami daudz sekotāju, un tā bija gana atpazīstama, lai varētu doties uz Lielbritāniju un uzsākt tur kustību “Revolūcija Jēzum”.

Un tā sākas manu vecāku stāsts.

1972. gadā grupai pievienojās mani vecāki, un, kamēr viņi, svaigi savervēti Bromlijas fabrikā, izgāja apmācību sludināšanas un misijas darbā, kas abus vēlāk aizvedīs, cita starpā, uz Amsterdamu un Parīzi, Deivids Bergs jau bija nogājis pagrīdē. Tas bija tikai četrus gadus pēc grupas dibināšanas Hantingtonbīčā. Un te nu atkal ir divas versijas, kas skaidro notikušo.

Pirmā versija. Amerikas prese bija sacēlusi ažiotažu ap Jēzus kustību un “Dieva bērniem”, citējot daudzu vecāku apgalvojumus, ka viņu bērni esot nolaupīti, hipnotizēti un tiem esot izskalotas smadzenes. Deivids Bergs, būdams nobažījies, ka tas varētu likt sarosīties tiesībsargājošajām iestādēm, nogāja ēnā, ja nu gadījumā sāktos liela jezga.

Otra versija ir tāda, ka nekas traks *vēl* nebija noticis, taču Deividam Bergam, kas nu jau bija pieņēmis jaunu veidolu un sauca sevi par Mozu Dāvidu, bija nepieciešams nedaudz

distancēties no saviem sekotājiem. Viņš pamazām sāka atbrīvoties no cilvēkiem, kas viņu pazina, pirms tas bija pasludinājis sevi par pravieti un sapratis, ka neaizsniedzamības un noslēpumainības aura ir būtiska, lai saglabātu sekotāju ticību tam, ka viņš tāds patiešām ir. Distancēdamies no sekotājiem un neļaudams sevi skatīt vaigā, Deivids palielināja iespējamību, ka viņam ticēs kā “pravietim”. Iespējams, ja mani vecāki būtu sastapuši viņu personīgi, tad būtu atskārtuši, ka Deivids ir nevis mesija, bet gan perverss ar noslieci uz alkoholismu (kā vēlāk viņu raksturoja meita).

Tobrīd viņš jau bija pametis savu pirmo sievu Džeinu (dēvētu arī par “Māti Ievu”) un sagājies ar daudz jaunāku meiteni, vārdā Karena Zerbija (vēlāk pazīstama kā “Mama Marija”), kas kļuva par Deivida piegulētāju (lai gan pa vidu tam bija arī sāpīgs piecu gadu pārejas posms, kad viņš gulēja ar abām). Karena kļuš par nozīmīgu personu gan viņa, gan grupas turpmākajā dzīvē līdz pat šī vīrieša nāvei. Patiesībā viņa vēl joprojām ir “Dieva bērnu” vadone.

Kas zina, kāpēc, bet, iegūdami jaunus vārdus un identitāti Bromlijas fabrikā, mani vecāki tā arī nesastapa Mozu Dāvidu, kurš tolaik atradās vien nieka divu jūdžu attālumā, vadot revolūciju no nelielas ģimenes mājas klusas priekšpilsētas ielas galā. Es nezinu, cik ilgi Mozus Dāvids uzturējās Lielbritānijā, taču viņš tā arī neiznāca atklātībā.

1972. gadā “Dieva bērnu” rindās jau bija vairāk nekā desmit tūkstoš dalībnieku, kuri dzīvoja simt trīsdesmit kopienās, un es vēlētos ticēt, ka vairums šo cilvēku, to skaitā mani vecāki, bija *labi* cilvēki, kas mēģināja radīt pozitīvas pārmaiņas vai meklēja savas dzīves jēgas piepildījumu. Viņi nepievienojās kultam ar saukli: “Maukosimies Jēzus vārdā” vai “Pedofilijai nav ne vainas”. Šie cilvēki pievienojās revolūcijai! Un tomēr viņi pievērsās atsevišķām patiešām šķērmām mācībām ātrāk, nekā to apjautu, uzaugdama šajā grupā. Tā, piemēram, prakse, ko dēvēja par “zveju

ar flirtu”, Berga tuvākajās aprindās tika ieviesta 1973. gadā, savukārt grupā kopumā – 1974. gadā, vien divus gadus pēc tam, kad tai bija pievienojušies mani vecāki. Tā izpaudās šādi: sievietēm bija jāsavaināgo jauni mācekļi, un viņas to darīja, apliecinādamas Kunga mīlestību (seksuālā veidā) un plūkdamas augļus (naudas izteiksmē). Viņas kļuva par “cilvēku zvejniecēm”, uz ko Jēzus bija aicinājis arī savus mācekļus.

Vēl jo apšaubāmāks šķiet 1977. gadā ieviestais “bērnu līgavu” jēdziens. Tas liek aizdomāties par smadzeņu skalošanas efektivitāti: vai divi gadi ir gana ilgs laika posms, lai izpildītu *tādu* sieviešu ietekmēšanu un kontrolēšanu, ka tās gatavas kļūt par “Dieva aukām”? Vai četri gadi ir pietiekami, lai sekotājus tā apstrādātu, ka tie ir gatavi seksuāli izmantot bērnus, padarīdami tos par “bērnu līgavām”? Ja ņemam vērā, ka mana māte tika savervēta piecu stundu laikā, varam pieļaut, ka viens gads šādā vidē var šķist kā vesela desmitgade. Tomēr, ja nu kaut kas man par Deividu Bergu ir pilnīgi skaidrs, tad tas, ka viņš no pašiem pirmsākumiem bija samaitāts, kaut arī turēja to noslēpumā. Pat ja sekotāju apstrādāšanai bija nepieciešams zināms laiks, viņš pats *jau* bija varmācīgs, citus kontrolējošs pedofils.

Un te, turpinot skrāpēt, mēs nonākam pie vēl viena atklājuma, kas kā asmens iziet man cauri kauliem. 1968. gadā, kad tas viss sākās, nomira Deivida Berga māte Virdžīnija. Tas bija pagrieziena punkts viņa dzīvē, jo daudzi, to skaitā viņa meita, uzskata, ka māte bija pēdējais ierobežojošais spēks, kas noturēja viņu morālos grožos.

Vai varam uzskatīt, ka viņas nāve pamudināja dēlu rīkoties? Vai tā kalpoja kā katalizators? Vai tā bija diena, ko viņš bija gaidījis? Jo pēc šīs nāves Deividam vairs nebija nekādu bremžu. Pēc mātes nāves viņš sāka veidot grupu, kas viņa un Jēzus vārdā darīs neiedomājamas lietas.

Un tas ir mūsu – manas ģimenes, kopienas un manis pašas – stāsta sākums.